

Streszczenie raportu końcowego w języku nietechnicznym

Dezagregacja danych dotyczących nakładów sektora przedsiębiorstw na działalność badawczą i rozwojową (B+R) oraz personel B+R na poziom podregionów (NTS 3)

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Beneficjent:
GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

Nazwa jednostki opracowującej raport:

Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS

Kierownik projektu:

Dominik Rozkrut

Opracował zespół badawczy:

Joanna Betiuk, Mariola Jaśków, Jerzy Karolak, Magdalena Mojsiewicz, Ewelina Niewiadomska,
Jolanta Osowska, Beata Szczepańska, Magdalena Wegner, Marta Zielińska

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Beneficjent:
GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

1. Cel pracy badawczej

Celem zrealizowanej pracy badawczej było opracowanie danych dotyczących nakładów sektora przedsiębiorstw oraz personelu B+R na poziomie agregacji przestrzennej NTS 3, tj. w podziale na podregiony.

2. Podstawowe pojęcia z zakresu działalności badawczej i rozwojowej

Działalność badawcza i rozwojowa jest to systematycznie prowadzona praca twórcza, podjęta w celu zdobywania nowej wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy. Działalność badawcza i rozwojowa obejmuje badania naukowe (tj. badania podstawowe, badania stosowane oraz badania przemysłowe) oraz prace rozwojowe.

Sektor przedsiębiorstw – jeden z czterech sektorów wykonawczych, w skład którego wchodzi przedsiębiorstwa prowadzące badania naukowe lub prace rozwojowe w sposób ciągły lub doraźny, a także jednostki kooperujące z przedsiębiorstwami, czyli jednostki, które ponad połowę swoich nakładów na działalność B+R finansowały ze środków pochodzących z przedsiębiorstw.

Nakłady wewnętrzne na działalność badawczo-rozwojową – nakłady na działalność B+R wykonywaną w danym okresie wewnątrz jednostki sprawozdawczej niezależnie od źródła, z którego pochodziły wydatkowane środki.

Personel B+R – osoby zatrudnione bezpośrednio przy pracach B+R oraz osoby zapewniające bezpośrednią obsługę, np. kierownicy prac B+R, pracownicy administracji i biurowi. *Podręcznik Frascati*¹ rekomenduje dwa agregaty statystyczne:

¹ *Podręcznik Frascati. Proponowane procedury standardowe dla badań statystycznych w zakresie działalności badawczo-rozwojowej* (OECD 2002) dostępny jest na stronie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod adresem: http://www.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2013_05/08935db1c9f7adf15c087d07720a984f.pdf

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Beneficjent:
GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

- Wielkość personelu zatrudnionego w sferze B+R mierzonego liczbą osób,
- Wielkość personelu zatrudnionego w sferze B+R mierzonego w ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

3. Metodologia prowadzonych prac

Dane niezbędne do realizacji pracy badawczej zostały pozyskane ze sprawozdania Głównego Urzędu Statystycznego – PNT-01 *Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R)*, stanowiącego jedno z głównych źródeł danych w badaniu działalności badawczej i rozwojowej (B+R), które prowadzone jest przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i realizowane w ramach Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej.

Zakres czasowy pracy badawczej obejmował okres trzech lat, tj. 2010, 2011 oraz 2012 r.

Do zakresu podmiotowego zaliczono sektor przedsiębiorstw, w skład którego wchodzi przedsiębiorstwa oraz jednostki kooperujące, zgodnie z klasyfikacją według sektorów wykonawczych.

Zakres przedmiotowy obejmował:

- nakłady finansowe na prace B+R poniesione wewnątrz jednostek sprawozdawczych (w tys. zł),
- zatrudnienie w działalności B+R mierzone liczbą osób,
- zatrudnienie w działalności B+R mierzone liczbą ekwiwalentów pełnego czasu pracy.

Zakres terytorialny dotyczył opracowania ogólnopolskich danych na poziomie NTS 3, w dwóch ujęciach. W ramach pierwszego ujęcia – NUTS 2010 – wyróżniono 66 podregionów, a w najnowszym podziale – NUTS 2013 – 72 podregiony. Szczegółową listę podregionów wyodrębnionych w obu ujęciach przedstawia załącznik nr 1 oraz załącznik nr 2 raportu końcowego z realizacji pracy badawczej.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Beneficjent:
GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

Formularz PNT-01 *Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R) za 2012 r.* (zgodnie z wymaganiami Komisji Europejskiej) zawierał pytanie dotyczące województwa, w którym działa jednostka lokalna przedsiębiorstwa prowadząca prace badawcze lub rozwojowe lub zlecająca wykonanie takich prac. Na potrzeby pracy badawczej konieczne było uzyskanie informacji o powiatach, w których działają jednostki lokalne, dzięki czemu możliwa była dezagregacja danych na poziom podregionów. Informacje te zostały zebrane przez zespół badawczy. Na ich podstawie przygotowano nowe zbiory danych, zawierające symbole NUTS 2010 oraz NUTS 2013, dla analizowanych lat. W oparciu o opracowane wcześniej makiety tablic wynikowych, przygotowano bazę danych w określonym formacie. Etapem kończącym pracę nad bazą danych była jej dokładna analiza pod kątem poprawności naliczenia oraz oznaczenie danych objętych tajemnicą statystyczną.

Przeprowadzona praca badawcza pozwoliła na dostarczenie bardziej szczegółowych informacji na temat kształtowania się poszczególnych zjawisk w regionach w latach 2010-2011, w związku z czym prezentowane wyniki różnią się od dotychczas prezentowanych w publikacjach GUS.

4. Rezultaty pracy badawczej

Ostatecznym efektem przeprowadzonej pracy badawczej było przygotowanie raportu końcowego oraz streszczenia raportu końcowego w języku nietechnicznym z wykonanych prac, a także opracowanie koncepcji wdrożenia analizowanych danych na poziomie NTS 3 na stałe do Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej. Najważniejszym rezultatem przeprowadzonej pracy badawczej było opracowanie bazy danych oraz *Analizy wyników zrealizowanej pracy badawczej*, w której przedstawiono otrzymane wyniki w formie opisowej i graficznej. Realizacja pracy badawczej pozwoliła na uzyskanie danych na poziomie podregionów NTS 3. Ze względu na planowaną zmianę podziału Polski na poziomie podregionów, w pracy badawczej przedstawiono wszystkie dane w dwóch ujęciach:

- 1) NUTS 2010 – ujęcie to zakłada podział Polski na 66 podregionów,
- 2) NUTS 2013 – ujęcie to zakłada podział Polski na 72 podregiony.

Dokładne dane przedstawiające sposób kształtowania się zjawiska w analizowanych latach zostały zaprezentowane w *Analizie wyników zrealizowanej pracy badawczej* oraz w bazie danych, natomiast na potrzeby streszczenia raportu końcowego w języku nietechnicznym przedstawiono syntetyczne wyniki dotyczące 2012 r.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Beneficjent:
GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

W 2012 r. podregionem charakteryzującym się największą wartością nakładów wewnętrznych poniesionych przez sektor przedsiębiorstw – w obu ujęciach NTS 3 – był podregion miasto Warszawa (1 405,3 mln zł).

W ramach analizy personelu B+R wykorzystano dane przedstawiające wielkość zatrudnienia w działalności badawczej i rozwojowej mierzoną liczbą osób oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

W sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. podregionem charakteryzującym się największą liczbą osób zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej – w obu ujęciach NTS 3 – był, podobnie jak w przypadku wartości nakładów wewnętrznych, podregion m. Warszawa. Wielkość personelu B+R w tym podregionie w 2012 r. wyniosła 7 551 osób.

Analizując wyniki z zakresu personelu B+R mierzonego w EPC sytuacja wygląda podobnie jak w przypadku zatrudnienia mierzonego w osobach. Największy zasób personelu B+R sektora przedsiębiorstw odnotowano w 2012 r. – w obu ujęciach NTS – w podregionie m. Warszawa (6 040,9 EPC) oraz (wyłączając z analiz podregiony będące miastami na prawach powiatu) trójmiejskim (1 679,5 EPC).

Na podstawie dokonanej analizy można stwierdzić, że w obu ujęciach NTS 3 podregion m. Warszawa jest obszarem o najwyższych nakładach wewnętrznych na działalność badawczo-rozwojową oraz posiada największy zasób personelu B+R, mierzonego liczbą osób oraz ekwiwalentów pełnego czasu pracy.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Beneficjent:
GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY